

Spet živ-žav okrog šol

V ponedeljek so se otroci po dolgih in brezskrbnih počitnicah, v katerih so se — upamo — naužili zdravja in se okrepili za nove šolske napore — spet zbrali v svojih šolah, nakar so v sprevedu odkorakali k šolski maši, s katero se je začelo novo šolsko leto. Njihovo veselo žvrgolenje je za nekaj hipov napolnilo ulice, v katerih ozračju je razpredena rahla melanholija prve jeseni. V torek pa se je že začel navadni kipeči živ-žav okrog šol, s prvim rednim šolskim dnevom.

Ob tej priložnosti občutijo vsi narodno zavedni ljudje naše manjšine hvaležnost in spoštovanje do tistih staršev, ki so vpisali svoje otroke v slovenske šole, v tiste, ki so tu zato, da nudijo našim otrokom pouk in izobrazbo v našem jeziku in duhu. S tem so ti starši namreč vredno izpolnili svojo starševsko in narodno dolžnost. Starševsko s tem, da so poskrbeli, da bo dobil njihov otrok najboljšo možno vzgojo, ki je možna samo v materinem jeziku, v jeziku, v katerem je otrok spregovoril svoje prve besede in oblikoval svoje prve misli. Samo v tem jeziku bo lahko organsko dopolnjeval svoje znanje in miselno ter duhovno izoblikoval svojo osebnost ter ostal zvest samemu sebi. Svojo narodno dolžnost pa so izpolnili tudi zavedni starši s tem, da so z vpisom v slovenske šole trdno povezali svoje otroke s slovensko narodno skupnostjo in jim dali s tem moralno oporo v življenju in pravo hrbtenico njihovemu značaju. Njihovi otroci ne bodo obsojeni na to, da bi morali vse življenje hliniti nekaj, kar po svojem rojstvu in materinem jeziku niso, in skrivati svojo resnično narodno pripadnost, k čemur bi jih sililo ne toliko okolje kot pa njihova lastna izkrivljena in potvorjena duševnost.

Največja dobrota, ki jo lahko napravijo starši svojim otrokom, in najlepša dota, katero jim lahko dajo s seboj v življenje, je ravno v tem, da jim dajo pravo vzgojo in izobrazbo, ki bo napravila iz njih odkrite in popolne ljudi, ne pa razdvojene, v notranjosti zlomljene slabiče in plašljivce, v oblasti občutkov manjvrednosti, ki bi videli strahove celo tam, kjer jih ni.

Slovenske šole so danes v vsakem pogledu enakovredne in enakopravne šolam večine v naši deželi in o uspešnosti njihovih učnih metod jamči visokokvalificiran in moralno integralen učiteljski zbor; o tem pričajo tudi krasne nagrade, ki jih prejemaajo otroci iz naših slovenskih šol na mednarodnih tekmovanjih.

Letos je v slovenskih šolah na našem ozemlju več otrok kot lani in to je gotovo tudi dober znak in pomen za bodočnost ter dokaz zaupanja v naše šole.

V začetku šolskega leta izraža torej vsa naša zavedna skupnost staršem zahvalo, otro-

(Nadaljevanje na 2. strani)

TRAGIČNO NEIZHODEN POLOŽAJ NA DALJNEM VZHODU

V nedeljo so obhajali v Peking 18. obletnico ustanovitve Ljudske republike Kitajske. Zbralo se je pol milijona rdečegardistov in vojakov, ki so burno častili partijskega voditelja Mao Tse Tunga, ko se je skupaj s svojim dozdevnim prestolonaslednikom, obrambnim ministrom Lin Piaom, pojavil na tribuni.

Državni predsednik Liu Sao Ci, katerega je označil radio Peking za »kitajskega Hruščova«, se slovesnosti ni udeležil. Govor je imel Lin Piao, ki je izjavil med drugim, da »ni bila Kitajska še nikoli tako mogočna kot danes« in da je »uničujoče udarila po svojih buržujskih nasprotnikih«. Lin Piao je tudi pozval kitajsko ljudstvo, naj »se na vseh frontah bori proti »razrednemu sovražniku« in ga dokončno razbije

Dejansko ni bila Kitajska še nikoli tako miselno razklana sama v sebi in tako osamljena od vsega sveta, po krivdi lastnega šovinizma in totalitarne zaslepljenosti. V mnogih azijskih prestolnicah, posebno pa v Indiji, Indoneziji in Burmi, prihaja do študentskih demonstracij proti Kitajski in tudi proti kitajskim priseljencem, ki se morajo spet odseljevati. Totalitarna nestrpnost se nikoli ne obnese in se gotovo tudi maotsetungovcem ne bo.

Dober znak pa je, da je, kot kaže, celo v od vsega sveta skoro odrezani Kitajski mnogo ljudi, ki se ne ustrašijo nasilja in ne podležejo demagogiji ter se pogumno bore proti sedanji vladavini norosti in omejenosti. Še vedno se tudi nadaljujejo spopadi in nemiri, posebno na področju Kantona.

Položaj na Daljnem vzhodu postaja sploh tragično neizhoden in ni dvoma, da je glavni krivec tega prav Mao Tse Tungov režim. Vojna v Vietnamu se vleče v nedogled in postaja vedno bolj okrutna in krvava. Ameriške izgube postajajo vznemirljive, še hujše pa mora prenašati vietnamsko prebivalstvo tako v južnem kot v severnem delu dežele. Toda medtem ko je svet sproti obveščen o ameriških in vietkonških izgubah, se nihče ne briga za najbrž še večje število ubitih nedolžnih civilnih žrtev — kmetov, žensk, otrok in starčkov, ki jih rafali pokose pri delu na polju ali v vasi, ali jih pobijejo v besnem fanatizmu pristaši obeh strani zgolj zaradi suma ali iz maščevanja, če ne zgore v požarih, zanetih od napalm bomb. Ni si mogoče misliti, da bi ostal Ho Či Minh tako brezbrizen do obupnega trpljenja svojega naroda in da bi vztrajal samo pri alternativni: popolna zmaga nad ZDA ali nič!, če ga k temu ne bi silila Kitajska ali če se bi bal upreti se njenim načrtom. Mao Tse Tungova Kitajska pa kot edina država na svetu zavestno stremi k tretji svetovni vojni in s tem v kaos, v zmagoslavje popolnega nihilizma. Vse mirovne pobude za mir v Vietnamu so spričo tega popolnoma brezuspešne, ker nalete na gluha ušesa — ali še hujše, na fanatični bes uničevanja, ki si lahko da duška samo v vojni.

Pred tem nihilizmom so tudi Združeni narodi brez moči in vsaka njihova pobuda je že vnaprej obsojena na neuspeh. Svet z

(Nadaljevanje na 2. strani)

Nevarna razbojnika končno za zapahi

V torek zjutraj ob 6.30 se je štirim karabinerjem posrečilo brez strela ujeti nevarna gangsterja Pietra Cavallera in Santeja Notarnicola, ki sta sejala prejšnji teden smrt po milanskih ulicah po ropu v neko tamkajšnjo banko. Cavallero je bil vodja, Notarnicola pa najnevarnejši član tolpe. Dva druga roparja, ki sta pripadala Cavallerovi tolpi, sta bila, kot znano, aretirana kmalu po ropu.

Osem dni je bila vsa italijanska policija na lovu za tema banditoma, kajti vedelo se je, da sta močno oborožena in da se bosta hotela za vsako ceno izogniti aretaciji, saj ju ne čaka drugega kot dosmrtna ječa za umore in uboje, ki sta jih zagrešila. Zato so domnevala, da sta pobegnila v tujino, zlasti morda v Švico, kjer bi se lažje skrivala. Bati pa se je tudi bilo, da bosta v kratkem poskusila kak nov velik rop, pri katerem se tudi ne bosta ustrašila umorov,

kajti pri sebi nista mogla imeti mnogo denarja, saj je policiji padel v roke ves plen od ropa v milanski banki (okrog 10 milijonov), ko je aretirala njunega pajdaša Roiletta.

DVE BISTRI ŽENSKI IN — MACEK

Da bi jima preprečili nove zločine in možnost, da bi se oskrbela z denarjem, ki bi jima olajšal skrivanje in beg kam na varno, je vsa varnostna služba podvojila svoje napore, da ju čimprej najde. To pa bi se morda še ne bilo posrečilo brez sodelovanja dveh pogumnih in bistrih žensk in nekega — mačka.

V ponedeljek zjutraj je Evasina Cordero, ki ima majhno trgovino s pisarniški potrebščinami v vasi Villabella pri kraju Valenza Po okrog 20 km od Alessandrie (med Milanom in Turinom) odprla hišna

(Nadaljevanje na 7. strani)

RADIO TRST A

• NEDELJA, 8. oktobra, ob: 8.30 Kmetijska oddaja; 9.00 Prenos sv. maše iz župne cerkve v Rojanu; 10.15 Poslušali boste...; 11.15 Oddaja za najmlajše: »Beli ovčnjak«. Napisal Jack London, prevedel Pavel Holeček, dramaturgiral Desa Kraševc. Drugo nadaljevanje; 12.00 Nabožna glasba; 12.15 Vera in naš čas; 13.00 Kdo, kdaj, zakaj...; 14.30 Sedem dni v svetu; 14.45 Popevke za nedeljski popoldan; 15.30 »Gospod Janus«, radijska drama, napisal Padraic Fallon, prevedel Saša Martelanc. Igra P.O., režira Stana Kopitar; 17.30 Prijatelj zborovskega petja, pripravlja Janko Ban; 18.00 Koncert v miniaturo; 18.30 Iz pesniških gajev: »Miroslav Košuta«, pripravil Marko Kravos; 20.30 Iz slovenske folklore: »Kovači so lušni ledje«, pripravila Lelja Rehar; 22.10 Sodobna glasba; 22.45 Antologija jazza.

• PONEDELJEK, 9. oktobra, ob: 12.10 Pomenek s poslušavkami; 13.30 Priljubljene melodije; 17.20 Ne vse, toda o vsem; 18.30 Iz Mendelssohnovega in De Fallovega opusa; 19.30 Moj prosti čas; 20.50 Kulturni odmevi; 21.15 Tamburaški ansamblji; 22.00 Pol ure popevk; 22.30 Slovenski solisti Basist Jože Stabej, pri klavirju Marijan Lipovšek. Samospeli elizabetinski skladateljev; 22.55 Glasba za lahko noč.

• TOREK, 10. oktobra, ob: 12.00 Iz slovenske folklore: »Kovači so lušni ledje«, pripravila Lelja Rehar; 13.30 Glasba po željah; 17.20 Slovenščina za Slovence, pripravlja prof. Martin Jevnikar; 17.40 Radijska univerza: »Zgodovina psihologije«, pripravlja prof. Danilo Sedmak; 17.50 Poje moški vokalni kvintet »Zaria«; 18.30 Koncertisti naše dežele; 19.10 Plošče za vas, quiz oddaja, pripravlja Danilo Lovrečič; 19.30 Znane melodije; 20.35 Peter Iljič Čajkovski: »Evgenij Onjegin«, lirski prizori v treh dejanjih, v odmoru (približno ob 21.50) pogled za kulise, pripravlja Dušan Pertot; 23.05 Črni cvet, jazzovska revija.

• SREDA, 11. oktobra, ob: 12.00 Igra harfistka Betty Glaman; 12.10 Brali smo za vas; 13.30 Glasba iz filmov in revij; 17.20 Odvetnik za vsakogar, pravna posvetovalnica; 18.00 Moteti in madrigali Jacobusa Gallusa; 18.30 Wolfgang Amadeus Mozart: Kvintet KV 581; 19.10 Zdravniška posvetovalnica, pripravlja dr. Rafko Dolhar; 19.20 Razkuštrane pesmi; 20.35 Simfonični koncert Vodi Karel Ančerl, v odmoru (približno ob 21.15) »Spomin na Vladimira Bartola ob tridesetletnici smrti«, napisal Marko Kravos; 22.05 Solisti lahke glasbe; 22.45 Sentimentalne pesmi.

• ČETRTEK, 12. oktobra, ob: 12.10 Znanost in tehnika; 13.30 Glasba po željah; 17.20 Pregled zgodovine italijanskega slovstva: »Druga polovica 13. stoletja«, pripravila prof. Marija Kocij; 18.00 Slovenske pesmi v izvedbi zbora »Antonio Ulbricht«; 18.30 Sodobni slovenski skladatelji; 19.10 Pisani baladniki, radijski tednik za najmlajše, pripravlja Krasulja Simoniti; 19.35 Nastopi zabavnih ansamblov na Radiu Trst; 20.35 »Saj ni zares!« Veseljenja v treh dejanjih, napisal Luigi Pirandello, prevedel Smiljan Samec. Igra jo člani Slovenskega gledališča v Trstu, režira Jože Babič; 22.30 Laura Battilana igra skladbe za klavičembalo; 22.50 Romantične melodije.

• PETEK, 13. oktobra, ob: 12.10 Gospodinja nakupnice, pripravila prof. Tone Penko; 13.30 Glasbeno svetovanje okoli sveta; 17.20 Ne vse, toda o vsem; 17.30 Plešite z nami; 18.30 Slovenski oktet iz Ljubljane pod vodstvom Valensa Voduška; 19.10 Novela 20. stoletja — Giovanni Verga: »Kmečka časte«; 20.35 Gospodarstvo in delo; 20.50 Koncert omerne glasbe, vodi Arturo Basile; 21.50 Glasba za dobro voljo; 22.45 Nežno in tiho.

• SOBOTA, 14. oktobra, ob: 12.00 Kulturni odmevi; 13.30 Semeni plošč; 14.45 Pojeta: Connie Francis in Frank Sinatra; 15.00 Glasbena oddaja za mladino; 16.00 Avtoradio — oddaja za avtomobiliste; 16.20 Operetne melodije; 16.45 Glasba za vaš transistor; 17.20 Dialog — Cerkev v sodobnem svetu; 17.50 Zbor »Emil Adamič«, vodi Marko Munih; 18.30 Veliki mostri jazz: Louis Armstrong; 19.10 Družinski obzornik; 19.25 Kvintet Boruta Lesjaka; 19.40 Poje Caterina Valente; 20.35 Teden v Italiji; 21.00 Aleksander Marodič: »Zlate ribe«; 21.20 Vabilo na ples; 22.20 Za prijeten konec tedna.

Izdajatelj: Engelbert Besednjak • Glavni urednik: Engelbert Besednjak • Odgovorni urednik: Drago Legiša • Tiska tiskarna »Graphis« — Trst, ulica Sv. Frančiška 20 — telefon 29-477

Za spremembo konkordata

V italijanski poslanski zbornici se je začela v sredo razprava o konkordatu, na zahtevo socialproletarcev (PSIUP). Za spremembo sedaj veljavnega konkordata pa se zavzema tudi več drugih strank, med njimi tudi socialisti in republikanci, ki pripadajo vladni večini. To pa je povzročilo nekoliko delikaten položaj v vladnem taboru, kajti krščanska demokracija se kot celota ni pridružila temu stališču. Vendar pa bo morala vlada zavzeti v parlamentarni debati enotno stališče in zato je bilo potrebno razčistiti glede tega stališča strank vladne večine.

V ta namen so imeli vodilni politiki treh vladnih strank v torek sestanek, na katerem pa se je pokazalo, da Krščanska demokracija priznava, da »obstoja vprašanje konkordata«, in ne izključuje možnosti pogajanj z Vatikanom o kakšni spremembi določil »Lateranskih paktov« med Mussolinijevo vlado in Vatikanom.

Proti vsakršni spremembi konkordata so samo misovci. Vendar pa skušajo misovci in skrajna levica izkoristiti to vprašanje predvsem v politične namene, kajti konkordat zadeva med drugim razporoko itd. S tem povzroča skrajna levica vladi in parlamentu tudi nove težave, kajti številna druga vprašanja, ki bi jih morala vlada in parlament rešiti, so mnogo nujnejša in bodo zdaj z debato o konkordatu, ki bo verjetno dolga, spet odložena.

-0-

PRESEDNIK SARAGAT SPET DOMA

Predsednik republike Saragat se je vrnil s svojega obiska v Kanadi, ZDA in Avstraliji v Rim. Potovanje ga je privedlo okrog sveta. Na povratku je obiskal tudi Singapur.

ŠKOFOVSKA SINODA

Po sklepih zadnjega vesoljnega cerkvenega zbora se je ustanovil poseben zbor ali sinoda škofov iz vseh delov sveta z namenom, da svetuje in sodeluje s papežem pri vodstvu Cerkve.

Prvi sinodalni zbor se je zbral prejšnji petek v vatikanski baziliki. Že papežev vstop med zborovalce je pokazal, da veje v Cerkvi nov koncilski duh. Pavel VI. je prišel v cerkev peš, brez dosedanjava običajnega spremstva švicarjev v srednjeveških uniformah in s helebardami na ramenih.

Papež je najprej daroval mašo skupno s

SPET ŽIV-ZAV OKROG ŠOL

(Nadaljevanje s 1. strani)

kom želi čimveč pridnosti in uspeha v šolah, učiteljem in profesorjem pa polaga na srce, naj se čimbolj zavedajo svoje dolžnosti do otrok, do naše manjšine in do bodočnosti slovenstva.

TEDENSKI KOLEDARČEK

- 8. oktobra, nedelja: Simeon, Brigita
- 9. oktobra, ponedeljek: Abraham, Svarun
- 10. oktobra, torek: Danijel, Slovenko
- 11. oktobra, sredo: Samo, Nikazij
- 12. oktobra, četrtek: Maks, Smiljan
- 13. oktobra, petek: Edvard, Valuk
- 14. oktobra, sobota: Nedeljko, Borut

ODSTOP UREDNISTVA REVJE »PROBLEMI«?

Objava dveh pesmi A. Brvarja v zadnji številki ljubljanske revije »Problemi« je povzročila proteste. Med drugim je protestiral s »pismom uredništvu« v »Delu« pisatelj Miško Kranjec, češ da pomenita tisti pesmi obrekovanje in izkrivljanje današnje stvarnosti v SRS ter žalitev udeležencev NOV, zlasti s skoraj pornografskim izražanjem.

Slovenski odbor vsedržavne mladinske organizacije ZMS je imel o tem posvetovalno, ki je bilo zelo dolgo in živahno. Ker je uredništvo »Problemov« branilo Brvarja in dokazovalo njegov dober namen in pravilnost svojega stališča, je odbor ZMS pozval — kot je poročal »Večer« — uredništvo, naj odstopi.

TRAGIČNO NEIZHODEN POLOŽAJ NA DALJNEM VZHODU

(Nadaljevanje s 1. strani)

vedno večjim nemirom čaka, kaj se bo porodilo iz položaja v Vietnamu in na Kitajskem.

Ponovne bojovite izjave Arabcev proti Izraelu se zdijo spričo tega kot krakanje krokarjev, ki oznanjajo nesrečo in čakajo na plen.

Vse odgovorne in miroljubne sile na svetu morajo spričo tega vztrajno in skladno delati, da preprečijo blodne privide senilnega Mao Tse Tunga in njegovih kratkovidnih, fanatičnih ali oportunističnih pristašev ter rešijo svet pred katastrofo tretje svetovne vojne, atomske vojne. V tej luči je treba presojeti tudi neprestane pozive papeža Pavla VI. k miru in njegovo teženje po dialogu tudi s treznejšim delom komunističnega sveta.

štirinajstimi kardinali in škofi. Nato ga je nagovoril kurijski kardinal Villot, ki je papežu tudi voščil za njegovo sedemdesetletnico. Po teh obredih je imel papež daljši latinski uvodni nagovor na zbrane cerkvene dostojanstvenike. V njem je pojasnil namen sinode, ki je ohraniti, kar je temeljnega in trajnega v veri in Cerkvi, obenem pa tudi prilagoditi verski nauk potrebam modernega napredka. Obžaloval je, da so poljske državne oblasti preprečile udeležbo treh predstavnikov poljskega episkopata. Kot razveseljivo dejstvo je pa omenil, da bo prišel 27. oktobra na obisk v Vatikan pravoslavni patriarh Atenagoras. Ob koncu je naslovil na vse vladajoče osebnosti poziv, naj si ne nehajo prizadevati za mir med narodi. Izjavil je, da je pripravljen on sam iti kamorkoli, da bi pripominjal na svetu do sloge, kar je tudi poglobljena dolžnost vsakega katoličana.

V ponedeljek so zbrani škofje nadaljevali z razpravami, ki bodo trajale približno 4 tedne. Proučili bodo predvsem sledeče točke: o preureditvi kodeksa o cerkvenem pravu, o verskem nauku, o semeniščih, o mešanih zakonih in o novih cerkvenih obrednih spremembah.

Od sinodalnih posvetovalnih sklepov, ki pomenijo praktično izvajanje koncilskih sklepov, je precej odvisna svežina, ki naj v bodoče preveva delo katoliške Cerkve.

Svet Slovenske skupnosti o aktualnih zadevah

Svet Slovenske skupnosti je na seji, ki je bila v torek, 3. t. m., obširno razpravljala o važnih zadevah, ki zanimajo Slovence na Tržaškem. Prisotni so izrazili svoja stališča do časopisnih vesti, po katerih naj bi se postavila Fiat-Grandi Motori v dolinski občini, in sicer pri Boljuncu. Svet se je soglasno izjavil proti izbiri tega kraja in ponovil zahtevo, naj bi se tovarna postavila pri Orehu v miljski občini in ne drugje na Tržaškem. Svet je ugotovil, da bi predstavljala gradnja pri Boljuncu nepopravljivo škodo za slovensko manjšino in veliko gospodarsko škodo za prizadeto prebivalstvo v dolinski občini, ki je že ogromno trpela zaradi številnih preteklih razlaščenj. Svet je sklenil, da bo gornje stališče načel in zagovarjal na pristojnih mestih.

Svet je med drugim razpravljal še o številnih vprašanih slovenskega šolstva in ugotovil, da so bile izpolnjene nekatere zahteve, ki so bile svoj čas predložene prosvetnemu ministru Guiu in pred kratkim šolskemu skrbniku dr. Angiolettiju. Pretresal je tudi razloge, zaradi katerih se je zavlekla ustanovitev slovenskega industrijskega strokovnega zavoda v Rojanu. Odklonil je načelo recipročnosti pri sklicevanju na londonski memorandum ter ugotovil, da rimska vlada še ni izpolnila večkrat ponovljene zahteve slovenske manjšine in še ni dala nadomestila za ukinjene slovenske strokovne tečaje.

Svet je z večino glasov izrazil svojo zaskrbljenost za posledice, ki bi jih utegnil imeti za slovensko manjšino in za kulturno sodelovanje med njo in matičnim narodom, kazenski proces, ki je napovedan v Ljubljani proti souredniku tržaške revije »Most«.

Prvi del uradnega poročila o seji Sveta Slovenske skupnosti potrebuje vsaj kratek komentar. O vprašanju nove tovarne Fiat-Grandi Motori je bilo prvotno določeno, da bo ta veliki industrijski obrat postavljen pri Orehu, in sicer povečini na zemljišču, ki je bilo last družbe Montecatini, a ki je zdaj last Ustanove industrijskega pristanišča (EPIT). Zdi se pa, da strokovnjaki in izvedenci nove družbe odklanjajo prvotno

lokacijo, češ da je zemljišče pri Orehu zaradi svoje sestave neprimerno za gradnjo take tovarne. Če bi jo hoteli zgraditi na tem področju, bi se stroški baje povečali za 10 milijard lir.

Kot smo zvedeli, je vodstvo družbe Fiat-Grandi Motori zato predlagalo, naj bi tovarno postavili ali na Krasu pri Proseku ali pri Tržiču. Temu pa so se uprli tržaški politični krogi, tako da se zdi, da bo tovarna zgrajena v dolinski občini. Ustanova industrijskega pristanišča bo baje zasedla kakih 160 ha v okolici Boljunca in nadaljnjih 140 ha v tržaški občini, oziroma ob meji dolinske in tržaške občine.

Izredna prosvetna in socialna pobuda v Škednju

Odbor slovenskega »Doma« v Škednju, ulica Soncini 112, je izdal zelo čedno, naravnost elegantno tiskovino v črno-zelenem tisku, označeno za »odprto pismo«, in z lepimi reprodukcijami, ki prikazujejo »Dom« in zlasti ljubke, vesele obraze otrok, ki zahajajo vanj. »Dom« sicer ni namenjen samo otrokom, vendar pa ravno otroci največ zahajajo vanj. Nekemu številu škedenjskih slovenskih otrok je postal res pravi drugi dom, v katerem si dopolnjuje vzgojo, katero jim nudi njihova družina, z modernimi vzgojnimi metodami voditelja doma gospoda Dušana Jakomina, ki ima tudi veliko zaslug, da je bil ta »Dom« pridobljen in urejen.

V tiskovini beremo poleg besedila testamenta, s katerim je pokojna gospa Draga Gregorič vd.

SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU

V NEDELJO, 8. t. m. ob 16.30 URI V PROSVETNEM DOMU NA OPCINAH, V TOREK, 10. t. m. OB 20.30 URI V PROSVETNI DVORANI »A. SIRK« V SV. KRIZU, V ČETRTEK, 12. t. m. OB 20.30 V KATOLISKEM DOMU V GORICI

A. N. HENNEQUIN
MOJE DETE
komedija v treh dejanjih

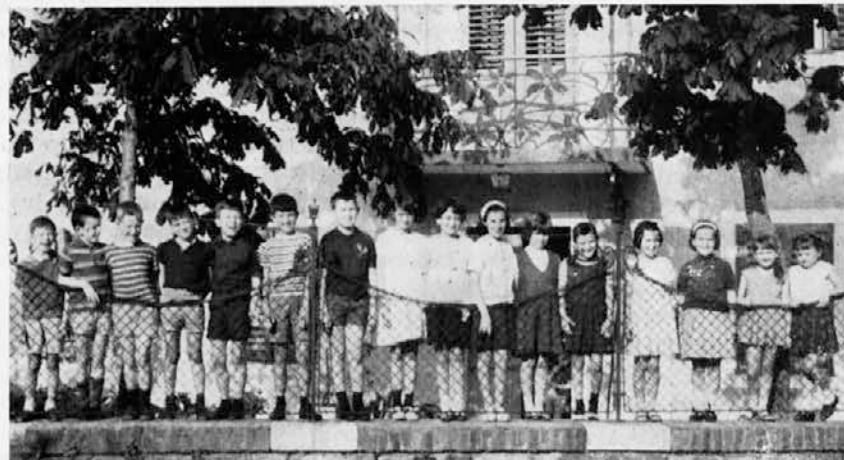
Irodaja vstopnic eno uro pred pričetkom predstav pri blagajnah dvoran.

ABONMAJI ZA SEZONO 1967-68 SO NA RAZPOLAGO VSAK DAN OD 16. DO 19. URE V TRZASKI KNJIGARNI, UL. SV. FRANCIŠKA 20, TEL. 61-792.

Kosenberg zapustila svojo hišo za tak »Dom«, tudi naslednje o njegovem delovanju:

Vsako sredo od 6. do 7. ure zvečer prihaja v Dom strokovno usposobljena uradnica, ki je na razpolago za vsakršno socialno vprašanje. Sprejema v 1. nadstropju v sobi tajništva. Ta pomoč je namenjena predvsem delavskim družinam in njihovim problemom. Pride lahko vsakdo, ki potrebuje informacije za pokojnino, nesreče na delu, družinske doklade, pomoči E.C.A. in na splošno za kakršnekoli dokumente in pojasnila. Urad deluje brezplačno in za vsakogar brez razlike.

Izleti nas povezujejo in so obenem priložnost za spoznavanje novih krajev. Organizirali smo jih že več. Vsakokrat je bil kraj določen po skupnem posvetovanju. Pri vsakem izletu zahtevamo toč-



VESELI
SLOVENSKI
OTROCI
PRED DOMOM
V SKEDNJU

Pisatelj Rožanc na zatožni klopi

Uredniški odbor revije Most nam je poslal v objavo naslednjo izjavo:

»Javno tožilstvo v Ljubljani je poslalo na tamkajšnje okrožno sodišče obtožbo z zahtevo, da se obsodi književnik Marjan Rožanc po členih 118/1 in 292 a jugoslovanskega kazenskega zakonika, ki skupno predvidevata do trinajst let strogega zapora, zaradi esejistične dejavnosti v reviji Most, ki izhaja v Trstu.

Marjan Rožanc je član društva slovenskih književnikov in spada k mlajši pisateljski generaciji. Objavljal je začel v Mariborskih Obzorjih, pozneje pa se je uveljavljal kot novelist, dramatik in filmski scenarist. Sodeloval je kot režiser pri filmu Akcija, bil sodelavec in urednik revij Beseda, Revija 57, Perspektive ter vodja gledališke skupine Oder 57. Leta 1965 je začel objavljati svoje spise v tržaških revijah Most in Trieste ter v dunajski reviji Forum, leta 1967 je postal sourednik Mostu.

Most je revija, ki si prizadeva, da bi s kulturnimi sredstvi dinamizirala od politike paralizirano tržaško in zamejsko atmosfero. Tudi inkriminirani Rožančevi prispevki izražajo hotenje po takšnem kulturnem osveščanju in so bile prav zato prve vesti o kazenskem postopku proti Marjanu Rožancu sprejete kot absurden ukrep, oziroma tragična pomota, ki zadeva celotno slovensko kulturno javnost. Rožančevi spisi niso namreč nikdar izražali politično programskih teženj.

Obtožba je zato naperjena proti nekaterim stavkom, iztrganim iz konteksta esejja »Polnost in Praznina Velikih Zavez« in feljtona »Atentat na Življenjsko Energijo«, ki sta izšla letos v številki 13/14 omenjene revije. To so filozofsko-družbena razmišljanja o problemih današnjega človeka, ki živi na meji dveh svetov in ob katere zadeva vsak dan pisateljeva občutljivost. Metoda, ki jo je uporabilo Javno tožilstvo SRS, ki je iztrgalo iz celotnega teksta nekaj posameznih odstavkov in jih celo po lastni presoji okrnilo, je zato toliko manj dopustna in varljiva, kolikor pravičnejša naj bi bila sodba nad njimi.

Z Marjanom Rožancem je posredno postavljena na zatožni klopi slovenska kulturna revija v Trstu, kar se ne dogaja več od fašizma dalje. Nerazumljivo je, da takšen proces prihaja danes ravno iz Ljubljane.

Zaključki obtožbe proti pisatelju Rožancu so samovoljni, nasprotujejo pa tudi samemu duhu jugoslovanske ustave, ki v členu 25 zajamčuje svobodo vesti, v členu 27 pa svobodo tiska, govora, združevanja, zborovanja, javnih shodov in manifestacij.

Zaradi tega slovenski kulturniki v Trstu v imenu svobode vesti in tiska ter splošnih človeških pravic protestirajo pred javnostjo in odločno obsojajo postopanje proti pisatelju Rožancu.

UREDNIŠKI ODBOR REVIJE MOST

rost in discipliniranost, zato imamo vedno številno udeležbo in se nam pridružujejo vedno novi izletniki.

Dom je nastal tudi z namenom, da se v njem razvedrimo. Lahko sedeš k mizi, nekaj popiješ in rokramljaš in veš, da si... v svojem domu. Danes smo potrebni družabnosti, pogostega medsebojnega srečavanja. V Domu je televizija. Kdor želi, lahko gleda programe; to velja tudi za starejše ljudi. Dom je skupna last vseh, zato je odprt vsem.

V Dom še najbolj zahajajo otroci. Tu so se udomačili — se učijo, pišejo naloge, v prostem času gledajo televizijske programe, se igrajo, sami poskrbijo, da je vse v redu. V tretjem tromesečju so imeli srednješolci brezplačne lekcije. Učil jih je akademik Boris Rutar. Mlajši otroci so telovadili, deklice pa so dobile prve lekcije v baletu. Učila je gđc. akademkinja Selma Micheluzzi. Letos je odbor Društva (Doma) določil denarne nagrade za tri najboljše učenca osnovne šole v Škednju in osnovne šole pri Sv. Ani ter za najboljšega škedenjskega nižješolca.

Ze tretje leto obiskuje vse naše šolarje sv. Miklavž in jim prinaša bogata darila, za Veliko noč pa prejmejo čokoladne pirhe. Otroci so se brezplačno udeležili nekaterih izletov. Na splošno se lahko tu družijo se sošolci, si medsebojno pomagajo in oblikujejo svoj značaj.

Dom je nastal in se razvija po zaslugi naših ljudi, ki so razumeli pomen in važnost te ustanove in jo podpirajo. Z veseljem in hvaležnostjo povemo, da ima Dom lepo število dobrotnikov, ki stalno prispevajo.

Tržaškega

Spremembe pri vodstvu slovenskih šol

Z začetkom novega šolskega leta so na vodilnih mestih slovenskih srednjih in osnovnih šol na Tržaškem nastale določene spremembe. Za ravnatelja znanstvenega liceja, klasične gimnazije in klasičnega liceja je bila po enoletni odsotnosti ponovno imenovana prof. Lavra Abram. Za ravnatelja učiteljskega je bil imenovan prof. Anton Kacin, ki je bil zadnje šolsko leto ravnatelj znanstvenega in klasičnega liceja ter klasične gimnazije. Za ravnatelja trgovske akademije pa je bil potrjen prof. Vladimir Turina.

Pri ravnateljskih mestih enotnih srednjih šol je le ta sprememba, da je postal ravnatelj nižje srednje šole pri Sv. Ivanu prof. Edmund Zetko in da je njegovo dosedanje mesto na Proseku prevzel prof. Višnovc. Šolska oblast je torej letos poskrbela, da ima tudi nižja srednja šola pri Sv. Ivanu svojega ravnatelja in da to mesto ni več poverjeno ravnatelju učiteljskega.

VLJUDNOSTNI OBISKI GENERALNEGA KONZULA SFRJ

Novi jugoslovanski generalni konzul v Trstu, inž. Marjan Tepina je te dni opravil vrsto vljudnostnih obiskov pri predstavnikih tukajšnje oblasti. Najprej je obiskal vladnega komisarja, prefekta Cappellinija, nato predsednika deželnega odbora Berzantija in tržaškega župana Spaccinija. V torek pa je obiskal dekana konzularnega zbora v Trstu, avstrijskega konzularnega ravnatelja pri Sv. Ivanu, medtem ko je bilo vodstvo ravnateljstva pri Sv. Jakobu po-

-0-

KROZEK ABSOLVENTOV SLOVENSKE TRGOVSKE AKADEMIE V TRSTU

V SOBOTO, 7. t. m. OB 20.30, BO

ALJOŠA ŽERJAL

predvajal v mali dvorani Kulturnega doma kratkometražne filme o kraških lepotah.

Vabljeni člani in prijatelji!

Zanimanje za Rajakovičev pobeg iz Pirana

Ves svetovni tisk se je te dni ponovno ukvarjal z nekdanjim SS-ovskim častnikom Erichom Rajakovičem, ki je bil pred nekaj leti obsojen v Avstriji na par let zapor zaradi sodelovanja pri preganjanju Judov med vojno. Dolžili so ga zlasti, da je podpisal deportacijo 88 holandskih Judov, ki so potem pomrli v taboriščih. Toda v obtožbah na Rajakovičev račun je vladala precejšnja zmeda in vlada še danes. Medtem ko so ga eni dolžili samo deportacije tistih Judov, kar je bil po Rajakovičevem prikazu samo upravni akt, ker da ni vedel, kaj tiste Jude čaka, ampak je le izpolnil dano povelje, ga dolže drugi celo sodelovanja pri množičnem uničevanju Judov, češ da jih ima na vesti 100.000.

Po izpustu iz zaporu živi Rajakovič v Gradcu, svoj čas pa je imel eksportno podjetje v Milanu in se je ukvarjal zlasti z izvozom v vzhodne države, kjer ima baje — posebno v Vzhodni Nemčiji — prijatelje

Tudi pri didaktičnih ravnateljstvih osnovnih šol so nastale določene spremembe. Ker je bil dosednji openski didaktični ravnatelj Pavletič pred kratkim upokojen, je bil na njegovo mesto imenovan Stanko Škrinjar, dosednji tajnik šolskega patronata v Dolini. Ravnatelj Sinigoj, ki je lani vodil didaktični ravnateljstvi pri Sv. Ivanu in Sv. Jakobu, je letos obdržal le mesto verjeno g. Strnadu. S tem ukrepom se je letos uredilo tudi vprašanje didaktičnih ravnateljstev.

-0-

O POSLEDICAH LETOSNJE SUSE

Pokrajinski odbornik za kmetijstvo Saša Rudolf je v ponedeljek predsedoval seji, na kateri so udeleženci razpravljali o ukrepih, ki bi jih bilo treba sprejeti, da se vsaj delno popravijo hude posledice letošnje suše. Seje so se udeležili predstavniki kmetijskega nadzorništva, tržaške hranilnice in ustanove za razvoj kmetijstva.

Odbornik Rudolf je med drugim poudaril, da znaša škoda po prvih ocenah kakih 300 milijonov lir, vendar je treba za dokončno ugotovitev čakati še na izid zadnje košnje, ker so bili kmetje zaradi suše najbolj oškodovani pri krmi. Kmetijski nadzornik Perco je v tej zvezi omenil obisk ravnatelja pri odborništvo za kmetijstvo dr. Angelija na županstvu v Nabrežini in na Repentabru, kjer so s tamkajšnjima županoma in delegacijama kmetov preučili posledice suše. Ob tej priložnosti je predstavnik deželne uprave obljubil pomoč v obliki močnih krmil za skupni izdatek kakih 9 milijonov lir.

Na ponedeljkovi seji so sklenili, da bo pokrajinska uprava dala pobudo za ustanovitev posebnega sklada, v katerega bi prispevale krajevne ustanove, denarni zavodi in druge institucije. Iz tega sklada bi kmetje dobili določeno odškodnino. O podrobnostih bodo razpravljali na novi seji, ki bo konec tega meseca.

CENTER ZA TEORETIČNO FIZIKO

V torek se je v Trstu slovesno odprlo IV. akademsko leto Mednarodnega centra za teoretično fiziko. Akademsko leto se je začelo s seminarjem, ki se vodi na pobudo Mednarodne agencije za atomsko energijo, UNESCO in CNENA (Vsedržavnega komiteja za jedrsko energijo). Del se udeležuje 100 znanstvenikov iz 30 držav. Med njimi so tudi nekateri znanstveniki z ljubljanskega inštituta »Jože Stefan«.

Center bo v kratkem dobil nove prostore pri Miramaru. Gradnja stavbe in ureditev celotnega kompleksa sta stali 1 milijardo 300 milijonov lir.

Predsednik Centra, pakistanski profesor dr. Salam je med drugim napovedal, da bo prihodnje leto v Trstu svetovni seminar o fiziki. Izrazil je dalje željo, da bi se sporazum med tržaškim Centrom in med Avstrijo, Poljsko, Madžarsko, Jugoslavijo in Češkoslovaško, po katerem smejo te države pošiljati v Trst svoje znanstvenike, ne da bi imele pri tem stroške, razširil še na druge sredozeemske države, na Indijo in Pakistan ter na države Latinske Amerike.

V imenu italijanske vlade je na slovesnosti spregovoril prof. Guido Gerin.

Beneška Slovenija

Špeter:

KAJ BO OBRODILO?

Pred kratkim so se zbrali na važen razgovor na občini v Špetru vsi župani Nadiške doline in iz Prapotna. Razgovarjali so se, kako bi dosegli pomoč za gospodarsko nerazvite kraje v svojem okrožju. Sklenili so poslati vsem deželnim in pokrajinskim oblastem posebno vlogo, s katero bodo obrazilili pomoči potrebno stanje svojih občin.

Nekatere prejšnje prošnje je dežela že ugodno rešila. Tako na primer ureditev potoka skozi Dolenji Brnas. Narastla voda tega hudournika še vedno odplavlja zemljo. Zato bodo morali urediti strugo, za kar je potrebnih 8 milijonov lir.

Težave so pa v Gornjem Brnasu in v okoliških vaseh, ki so popolnoma zapuščene. Že cesta, ki vodi iz doline skozi Podbrnas, Gorenji Brnas do Koste, je taka, da se Bogu usmili. Saj to že ni več niti pot. Obljubljenih je bilo že več milijonov lir, da bodo cesto asfaltirali, a samo obljubljenih. Zaradi tega tudi nihče več ne pride v te vasi, ki morajo hoditi po stezah v dolino po kruh in živež. Se v mlekarno ne morejo donošati mleka. Kdaj bodo te zapuščene vasi deležne javnih dobrin?

Crni Vrh:

SVINJSKA NADLOGA

Ze večkrat je pisalo dnevno časopisje o novi nadlogi, ki tare naše kraje pod Matajurjem. To so krdela divjih prašičev, ki povzročajo prav občutno škodo na njivah in v vrtovih. Ta svinjska nadloga postaja nevarna tudi za ljudi.

Pred nedavnim je trop merjascev, kakih 20, vdrl prav do vasi. Zverjad je najbrž nagnalo slabo vreme do človeških bivališč, da si poišče hrane. Vaščani so zagnali hrup in trušč. To je merjasce preplašilo, da so se pognali v divji beg in zginili v goščo proti Fojdici.

Prebivavci teh vasi so vznemirjeni zaradi teh pojavov in upravičeno pričakujejo,

ZACETEK SOLSKEGA LETA

V ponedeljek se je začelo tudi za slovenske šolarje in dijake novo šolsko leto. Ta dan so se zbrali samo k šolski maši, medtem ko se je v torek že začel redni pouk.

V šolskih vodstvih ni nikakršnih osebnih sprememb; prav tako tudi ne v sestavi profesorskih zborov na srednjih šolah, razen malenkostnih. Na osnovnih šolah so prišli v stalež vsi učitelji in učiteljice, ki so opravili predpisane natečajne izpite in so zasedli stalna mesta. Trije, ki so sicer položili izpite z uspehom, a nimajo, po nejasnem besedilu natečajnega razpisa dovolj didaktičnih točk, še čakajo na ugodno rešitev vloženega priziva.

Število dijakov na slovenskih srednjih šolah je celo narastlo v primeri z lanskimi. Na enotni srednji šoli jih je 19 več, trije pa na višjih. Enotna srednja šola šteje 204 dijakov in dijakinj; učiteljske 32; gimnazija-licej pa 29. Skupno jih je torej 265.

Na osnovnih šolah pa je število vpisanih učencev sledeče: v goriškem didaktičnem ravnateljstvu jih je 269. V okrožju doberdobskega ravnateljstva pa 190. Skupno 459.

Učenci in učenke so po posameznih šolah tako porazdeljeni:

- Kanalška dolina

da bodo oblasti kaj ukrenile in zaščitile njih imovino in tudi življenje.

Rajbelj:

ZOPET SMRT V RUDNIKU

Prejšnji petek se je spet pripetila smrtna nesreča v rajbeljskem rudniku. Pravzaprav se ni zgodila v jaških ali rovih, temveč pri pralnici za rudnino. Delavec Ivan Petrič iz Trbiža je nakladal rudo z vagončkov v tovornjak. Proti peti uri popoldne, ko se konča delo, je treba osnažiti stroj za nakladanje. Petrič se je lotil tega opravila, ko je bil stroj še v pogonu. Kolesje ga je najprej zgrabilo za roko in ga potegnilo medse z glavo naprej. Zdrobilo mu je ves zgornji del života, da je revež pri priči izdihnil.

Petrič je bil star že 60 let in je imel družino.

Trbiž:

STARO IN NOVO

Trbiž je brez dvoma eno najstarejših selišč še iz predrimske dobe na vozlu štirih cest. O tem pričajo tudi stare ostaline in umetnine, ki pridejo od časa do časa na dan.

V začetku meseca so začeli prenavljati župno cerkev svetega Petra in Pavla v Trbižu. Na tistem kraju je stala stara kapela že v 13. stoletju. Prvi temelji sedanje cerkve v gotskem slogu so bili postavljeni okrog leta 1445. Pri sedanjem popraviljanju cerkve so odkrili na stenah več starinskih fresk iz istega stoletja. Tudi v absidi so se pokazali sledovi nekdanjih slikarjev.

Vodja spomeniškega nadzorstva iz Vidma je že prišel v Trbiž z nalogo, da se te starine ohranijo. Staro se obnavlja, novo se pa postavlja. Pri Sv. Antonu nad Trbižem bodo namreč še letos uredili obširen smučarski prostor, ki bo skozi vse leto nudil možnost za smučanje. Namesto pristnega snega bo imelo sneg iz plastične snovi. Pri smučišču bo zgrajena tudi vlečnica. »Ustanova Treh Benečij« bo porabila za to smučišče okrog 40 milijonov lir.

Solski dom 81, ul. Randaccio 17, Standrež 54, Podgora 15, Pevma 23, Stmaver 12, Steverjan 26, Valerišče 21, Jazbine 8, Plešivo 8, Škrljevo 4, Doberdob 58, Jamlje 17, Dol 28, Sovodnje 42, Rupa 22, Gabrje 3, Vrh 19.

Vpis v slovenske šole je torej ugoden in navdaja našo skupnost s prepričanjem, da bo prihodnje šolsko leto še boljši. Žal, da so nekatere slovenske družine še vedno tako zaslepljene, da ne pošljejo svojih otrok v tiste šole, ki so zanje po naravi in po zakonu primerne.

Ob začetku šolskega leta voščimo vsem šolarjem, dijakom in vzgojiteljem kar največ uspehov!

SPREJEM ZA NADSKOFA

V nedeljo dopoldne bo priredila mestna občina slovesen sprejem novemu nadškofu msgr. Cocolinu. Slovesnost bo v dvorani deželni stanov na Goriškem gradu. Pozdravni govor bo imel župan Martina. Navzoči bodo vsi deželni pokrajinski in občinski predstavniki iz goriške pokrajine in nadškofije. Novi nadpastir bo imel priložnost, da se поблиže seznanj z njimi.

-0-

Goriški nadškof je že začel živahno opravljati svoje pastirske dolžnosti. Obiskal je že nekaj furlanskih župnij. Izdal je tudi več odlokov o novih imenovanjih med duhovščino. Sprememb pri slovenski duhovščini zaenkrat še ni.

-0-

Dne 15. oktobra bo pa vodil veliko škofijsko romanje na Sveto goro. Udeleženci se lahko prijavijo vsak v svoji župniji.

IZ POKRAJINSKEGA SVETA

Na eni zadnjih pokrajinskih sej so svetovalci orobrili razne sklepe upravnega odbora. V zvezi s temi ukrepi nam sporoča svetovalec Martin Kranner o svojem posegu v razpravo sledeče:

»Izrabim priložnost, da se zahvalim predsedniku in odbornikom, da ste končali nekatera dela, ki so v veliko zadovoljstvo zainteresiranih. Ob raznih stikih s kompetentnimi odborniki in ob razpravi o proračunu za leto 1967 sem nakazal nekatere probleme, ki so zahtevali po mojem mnenju hitro rešitev:

a) asfaltiranje pokrajinske ceste Doberdob-Devetaki;

b) asfaltiranje turistične občinske ceste Steverjan-meja do Bukovja;

c) ureditev športnih prostorov na odprtem pri tehnični industrialni šoli »Galilei« v Gorici.

Obljubili ste mi, da bodo ta dela čimprej napravljena in sedaj so res končana. Čutim dolžnost, da poudarim dejavno zanimanje odbora in odbornikov za probleme, ki sem jih nakazal in da so jih rešili. Čutim se dolžnega, da vam čestitam, in sem prepričan, da s tem izražam čustva zainteresiranih prebivalcev.»

ZBOROVANJE UPOKOJENCEV

V nedeljo dopoldne so se zbrali upokojenci goriške pokrajine k zborovanju za izboljšanje pokojninskega stanja.

Iz Goriške

Govorniki so poudarjali predvsem tri točke, ki se tičejo pokojninskega stanja. Ugotovili so, da živi v deželi Furlaniji-Juljski krajini približno 17.000 starih ljudi v zelo slabih gmotnih razmerah, ker nimajo po sedanjih določbah nobene pravice do kake pokojnine. Tem naj bi vsaj deželna uprava priznala iz svojih sredstev kakšno skromno pomoč.

Drugo vprašanje je povišanje nizkih pokojnin, ki jih izpličuje Zavod za socialno skrbstvo. Tretje se pa tiče splošne in sodobne ureditve pokojninske odmere, kakor je bilo sklenjeno že pred dvema letoma. Govorilo se je tudi, da je nujno potrebno preurediti vodstvo ustanove INPS, ki je doslej imenovano naravnost od Rima. Prizadeti plačevalci in upokojenci pa nimajo pri tej socialni ustanovi prav nobene besede. Zato si tudi nekateri visoki uradniki pri socialnem skrbstvu domišljajo, da delijo zavarovancem kar miloščino in ne denarja, ki tem pritiče po dolgoletnem trudu in plačevanju socialnih dajatev.

Krmin:

NOVI TEČAJI, INDUSTRIJE IN GROZDJE

Občinski odbor je sklenil, da opremi več učilnic za posebne učne tečaje. V šestih učilnicah nekdanje strokovne šole bodo odprti tečaji za vojake krminske posadke; v eni učilnici pa bo pouk na nadaljevalni obrtni šoli. V Bračanu pa bo odprl ženski tehnični zavod iz Gorice poseben krojni in šiviljski tečaj.

Odbor je tudi sklenil ustanoviti delovišče, ki bo trajalo približno dva meseca. Delavci bodo popravljali občinske ceste.

K razvoju krminske pohištvne industrije je dosti doprinesel tudi delavni podjetnik Ivo Prinčič. Svojo tovarno za izdelovanje tipičnega pohištva je močno razširil z novimi stavbami in modernimi stroji. Z živim in vztrajnim delom je postal naš rojak eden prvih podjetnikov te vrste v Krminu. K uspehom mu čestitamo.

Peč:

UTOPLJENEC

Ze v soboto so opazili nekateri vaščani naplavljen truplo neznanega utopljenca v ovinkih Vipave pod Pečjo. Sprva niso mogli ugotoviti, kdo naj bi ta bil. Sklepali so, da je utopljenca zanesel tok z jugoslovanske strani. Oblast je zato odredila, da so truplo odnesli v mestno mrtvašnico. V ponedeljek se je pa le posrečilo ugotoviti, da je utopljenec 26-letni Josip Kuštrin iz Gorice, stanujoč v ulici Montesanto. Mladenič je zginil z doma že 20. septembra. Uslužben je bil nekaj časa pri društvu Unione ginnastica Goriziana, kjer so ga isti dan še videli. Kako je prišel do Peči in kako je utonil, kljub temu da je bil dober plavač, pa orožniki še preiskujejo.

Bolj vesela vest je, da se je prejšnjo nedeljo udeležilo dobro uspelega izleta precejšnje število naših faranov skupno s pevskim zborom. Izletniki so pod vodstvom domačega župnika obiskali Bergamo in okolico in so se v prijetnem razpoloženju vrnili domov. Podobnih izletov si še želimo.

IZ KULTURNEGA ŽIVLJENJA

„Mladine ni; so posamezniki, posamezne duše“

Nova, 7-9. številka revije »Cerkev v sedanjem svetu«, ki je letos obogatila slovenski katoliški tisk v matični domovini, prinaša na u.odnem mestu »Nekaj misli pred začetkom novega veroučnega leta«, ki sovpada seveda s šolskim letom. Ne moremo si kaj, da ne bi navedli nekaj aktualnih in zanimivih misli iz tega razmišljanja, ki ga je napisal Anton Smerkolj, tajnik medškofijskega katehetskega sveta:

»Veseli moram biti, da lahko oznanjam, Bili so časi, ko smo hrepeneli po verouku, pa ga nismo imeli. Gorje, če bi prišel pred otroke z naveličanim obrazom, kot najemnik, ki čaka, da »odbiije uro in vzame snov, ki jo mora vzeti.«

»Preveč govorimo o nekih novih prijemih in metodah. Starejši (duhovniki) zaradi tega izgubljajo pogum in mislijo, da so za v staro šaro, mladi pa mislijo, da bodo rešili duše s kitaro in plesom. Krščanstvo je še vedno bistveno nadnaravno dejstvo in zato bo nujno neuspešen tisti, ki ne bo gradil na nadnaravnih temeljih. Se vedno mora Kristus po meni učiti, reševati in pričevati.«

»Ne bomo rešili »mladine«. Mladine ni; so posamezniki, posamezne duše.«

Z enakim zanimanjem prebere človek tudi razne druge prispevke, kot npr. »Novejši poizkusi preoblikovanja verskega pouka pri nas« (Valter Dermota), ki nam predstavi verski pouk v presenetljivo novi luči; »Katehizacija mladostnikov« (Franc Mihelčič), kjer najdemo nekaj resnično globokih misli o psihologiji mladostnikov in o njihovem teženju po brezkompromisni, življenjski resnici; »Kaj pa visokošolci?« (Miha Žužek); »Juridizem — pismo o liturgičnih slabostih« (Jože Vesenzjak); »Duhovniški celibat« (prevod, nad.), »Nova veroučna knjiga za 5. letnik« (Albert Metlikovec) itd.

Zanimive so tudi rubrike »Iz revij«, »Dialog« (tu smo s posebnim zanimanjem prebrali članek A. Strleta »Ob prevodu liturgičnih besedil«, ki je zelo poučen tudi za jezikoslovce in umetnike besede), »Pastoralne skušnje«, »Iz življenja Cerkve«, »Naši tečaji«, »Knjige«, »Revije«, »Pisma uredništvu« in »Naše knjižnice«. Ze samo število in pestrost teh rubrik dokazujeta duhovno razgibanost in razgledanost te nove slovenske verske revije, ki je sicer namenjena predvsem duhovnikom, a je prav tako zanimiva tudi za druge, zlasti za izobražence in dijake.

SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU

Slovensko gledališče v Trstu nam je poslalo v objavo tole poročilo:

»V nedeljo, 1. oktobra 1967 ob 10. uri je društvo »Slovensko gledališče« imelo na svojem sedežu v Kulturnem domu svoj redni občni zbor. Dnevni red je obsegal poleg poročila predsednika prof. Rada Rauberja, obračunskega in proračunskega poročila ravnatelja SG Filberta Benedetiča in pregleda umetniškega delovanja, ki ga je podal podpredsednik društva in vodja umetniške komisije prof. Josip Tavčar, tudi razširitev upravnega sveta »Slovenskega gledališča«.

V razširjeni upravni svet je bil soglasno sprejet dr. Rafko Dolhar.

Občni zbor je soglasno odobril poročila in izrekel pohvalo za poštivovalno delo in trud vodstvu SG ter vsemu umetniškemu in tehničnemu osebju, ki mora še naprej delovati v težkih razmerah neurejenega javnopravnega položaja Slovenskega gledališča.

V zvezi z izjavami tržaškega župana in obezami strank levega centra si bo upravni svet SG prizadeval oživiti problem takozvane »publicizacije« Slovenskega gledališča v Trstu, da pride čimprej do realizacije obljub.

SLOVENSKO GLEDALIŠČE
V TRSTU

Spacalova monografija

Te dni je izšla v skupni izdaji mariborske založbe Obzorja in Založništva tržaškega tiska zelo lepo opremljena monografija o našem tržaškem slikarju in grafiku Lojzetu Spacalu. Krasi jo nad šestdeset črnobelih, delno pa tudi barvnih reprodukcij najznačilnejših umetnikovih del iz raznih razdobj njegovega ustvarjanja, od nekako lirično ali magično realističnih iz medvojnega in prvega povojnega razdobja do sedanjega abstraktizma, ki pa se spet preveša v snovnost in formo.

Obširni spremni esej je napisal umetnostni kritik Aleksander Bassin. V njem spremlja in pojasnjuje rast Spacalove umetniške osebnosti skozi razne razvojne stopnje in osvetljuje njegovo umetnost tudi v luči njegovega življenjepisa in okolja,

AVTORJEM IN IZDAJATELJEM!

Naše uredništvo dobiva od časa do časa pritožbe, zakaj ni objavil Novi list ocene o tej ali oni publikaciji, reviji ali knjigi, zlasti tržaških avtorjev.

V resnici se je moglo le izjemoma kdaj zgoditi, da nismo najavili ali obširneje ocenili kake publikacije, ki nam je bila poslana v objavo. Vse večkrat pa se zgodi, da se pritožujejo avtorji ali izdajatelji, ki nam svojih del ali revij sploh niso poslali v oceno, kot je to navada pri tistih, ki žele, da objavijo listi kako oceno o njihovih izdajah. Celo nekatere tržaške revije (izjema je »Zaliv«) nam ne pošiljajo izvoda za recenzijo. Tako se dogaja, da naši recenzenti iz lastne pobude napišejo kritiko ali poročilo o takih publikacijah, četudi bi lahko sodili po tem, da jih nismo prejeli, da njihovim avtorjem ali izdajateljem sploh ni do tega, da se o njih piše.

LEP JUBILEJNI LEPAK SLOVENSKEGA NARODNEGA GLEDALIŠČA

Za Slovensko jubilejno gledališko leto, ob stotnici ustanovitve Dramatičnega društva v Ljubljani, ki je pomenilo zametek Slovenskega osrednjega narodnega gledališča, je izdalo Slovensko narodno gledališče velik in lep spominski lepak. Lepak prikazuje podobo nekdanje Ljubljane s hišo na Kongresnem trgu, v kateri so bile predstave, in fotografije nekaterih najbolj priljubljenih igralcev in igravk nekdanjih časov, ki so nastopali v »Tugomeru«, »Teharskih plemičih«, »Tatu v mlinu«, v »Županovi Micki«, v »Matičku se ženi«, itd. ter posrečeno oživlja vzdušje in tradicijo prejšnjih dob slovenskega gledališča.

v katerem ustvarja, zlasti našega Krasa in morda (Spacalovi značilni viseči ali narobe obrnjeni čolni). Povzetka Bassinovega esaja sta objavljena tudi v nemščini in italijanščini.

Oba založniška doma zaslužita za tako lepo in skrbno izdajo vse priznanje.

—0—

IZSLA JE »MLADIKA«

Izšla je oktobrska številka MLADIKE. Posvečena je predvsem naši mladini. Tako prinaša veliko slik s početniških kolonij in letovanj ter prosvetnih in kulturnih prireditev v preteklem poletju. Podrobno poročilo bomo prinesli prihodnjic.

60 Pokristjanjenje Slovencev N. II.

Kes pride najbrž iz staronordijske besede kerski ali keski, ki je pomenila med drugim osramočen, osmešen. Torej: kesati se — čutiti se osramočen.

Možno pa je tudi, da je beseda kes v zvezi s staronordijsko besedo koera — obtožiti se, objokavati, obtoževati se zaradi česa, dolžan, pripeljati koga pred sodni stol. Kaera pa je pomenilo tožiti, zardeti. Od glagola koera pride prav gotovo beseda pokora.

Slovenski izraz cerkev zelo spominja na švedski izraz kyrke (izg. čyrka ali morda prvotno cyrka). Beseda klečati pa pride najbrž iz staronordijskega izraza klekta — grčio ravnati s kom; klektunarmadr so imenovali človeka, s katerim se lahko ravna po mili volji, torej brez ponosa. Klækismadr je pomenilo strahopetec, klækki pa sram in klækiligr sramotno. Staronorveški jezik pa je poznal še več podobnih izrazov, ki so vsi pomenili nekaj sramotnega ali kako šibkost npr. klökkva — mehak biti.

Izraz preklet je verjetno v zvezi s staronordijsko besedo klettr, ki je pomenila nekaj skritega in podzemlje. Preklet bi torej dobesedno pomenilo: zavržen ali vržen v podzemlje, v pekel.

Krila (angelska krila ali peruti) pride od nordijske besede kryl — krilo (kar se nosi

na hrbtu), medtem ko pride beseda perut (angelska) najbrž od izraza brjándi, iz katere pride tudi perjád, perje itd.

Izraz krst zelo spominja na staronordijsko frazo »Te kristnes?« (Se krstiš?), ki so jo uporabljali pri krstitvi. Staronordijski izraz kristni je pomenil krst in kristna krstiti. Kristinn je pomenilo krščen. Nedvomno je s tem izrazom v zvezi slovenski priimek Kristan, ki se je nanašal torej na prve Solvendce, ki so se dali krstiti. To je bilo gotovo še pred naselitvijo na sedanjem slovenskem prostoru. Na take prve kristjane med Solvendci spominja tudi pogosti priimek Križman, od staronordijske besede kryss ali kruss (izg. krüs) pa tudi kruz (krüz), ki je pomenila križ. Kryssmann ali krüssmann je bil torej človek, ki se je priznaval h križu, to je h krščanstvu. Morda je istega izvora tudi priimek Križan. Značilno je, da so Kristan, Križman in Križan izrazito slovenski priimki, razširjeni bolj ali manj po vsej slovenski zemlji, tudi na Primorskem.

Luč lahko pride od staronordijske besede lykt, lahko pa seveda tudi od latinske lux. Izraz Bog lonaj je gotovo iz staronordijske besede lána — poplačati.

Slovenska beseda mol'ti ni drugega kot staronordijski izraz maela ali maeli, ki je

pomenil govoriti. Maela til (h komu) je pomenilo želeti nekaj, prostiti nekoga, prositi nekoga za nekaj. Švedsko maal (izg. mól) pa pomeni govor, glas, jezik, pa tudi: končni cilj. Ni mogoče dvomiti, da pride moliti iz teh izrazov.

Vprašanje je, če slovenski izraz mir morda ni v zvezi s švedskim izrazom mör — mehak, kuhan (pač v pomenu, naj bodo ljudje mehki, nebojeviti, torej mirni); ali če ne pride morda od besede mýrr — obzidje, ki je nudilo v nevarnosti zavetje, to je mir ljudem v okolici.

Staronordijski izraz ont je pomenil slabo, hudo, odtod ne le beseda hudo, ampak najbrž tudi ta hudi, hudič.

Offr je pomenilo, kot rečeno »ofar«, pa tudi (žrtveno) kri. Žrtvovati se je reklo offra ali ofra. Slovenski svetopisemski izraz opresni (kruhi) pa je očitno v zvezi s staronordijsko besedo offresni, ki je pomenila žrtveni, žrtvovalni. Odtod seveda tudi izraz presni (kruh) za hostije.

Pekel se gotovo prvotno ni nanašal na izraz peči, ampak pride najbrž od nordijske besede hel, ki je pomenila kraljestvo mrtvih pod zemljo. Paa hel je torej pomenilo »iti v kraljestvo mrtvih«, to je pod zemljo ali v podzemlje. In tam si je fantazija preprostih ljudi predstavljala pekel, kot še dandanes marsikdo, ki je slabo podkovan v teologiji.

(Dalje)

ŽENA IN DOM

ZDRAVNIK VAM SVETUJE

Če gre otroku v šoli slabo

Spet se bliža šola in s tem čas skrbi za starše in otroke. Tu prinašamo nekaj misli ugledne slovenske šolske zdravnice o tem, kako je treba poskrbeti, da bo otrok v šoli dobro uspeval:

V današnjem času, ko postaja izobrazba vedno bolj pomembna za možnosti zaposlitve, je za otroke zelo važno, da dokonča šolo, ki ga bo pripravila za kvalificirano delo. Otroci, ki v šoli ni uspešni, povzročajo staršem mnogo skrbi in dodatnih izdatkov. Poleg tega pa šolski neuspeh prizadene otroka samega — saj ga ta neuspešnost vodi v stalne upore zoper starše in učitelje ter večkrat ustvari pri njem občutek manjvrednosti. Zaradi tega je prav, da se starši ob prvih znakih otrokovega šolskega neuspeha zamislijo in mu skušajo pomagati. Veliko lažje je namreč takemu otroku pomagati v začetku, kot pa pozneje, ko je že v hudem zaostanku s šolsko snovjo in že bolj ali manj vdan v usodo slabega dijaka.

INTELIGENČNO SLABŠE RAZVITI OTROCI

Otrok pogosto ob neuspehu izgubi voljo in veselje do učenja in postane nezainteresiran za šolo: v njem se ustali občutek, da ni sposoben uspevati v šoli in se mu torej sploh ne izplača truditi. Otroke, ki v šoli ne uspevajo, bi lahko razdelili v štiri skupine:

V prvo skupino spadajo inteligenčno slabše razviti otroci. Šolski programi so prirejeni za normalno inteligenčno razvitega otroka. Kolikor je otrokov umski razvoj počasnejši, otrok seveda ne more slediti šolski snovi, če se še tako trudi. Pogosto gre le za nezadostno upočasnjen inteligenčni razvoj in starši niti ne vedo za vzrok otrokovega neuspeha. Zlepa in zgrda ga silijo k učenju in prevajajo krivdo za šolski neuspeh na otroka samega, češ da je len, raztresen, poreden, ali pa na učitelja, ki ne zna poučevati ali »ima pik« na otroka. Testiranje pri psihologu kaj hitro razjasni položaj. Za inteligenčno slabše razvitega otroka je najbolje, da se vpiše v posebno šolo, kjer bo lahko sledil šolskemu programu, uspeval v šoli in se izognil vsem mučnim trenutkom, ki bi jih doživel v normalni šoli zaradi svoje neuspešnosti. Ni pa redko, da starši vztrajno odklanjajo vpis v posebno šolo, misleč, da je to za otroka in družino neprimerno ali celo sramotno. Škoda, ki jo taki starši prizadenejo svojemu otroku, je velika.

Najbolj pogost vzrok šolskega neuspeha pri otroku so čustvene motnje. Normalno inteligenčen otrok v šoli ne uspeva. Včasih je neuspeh tako porazen, da so učitelji in starši mnenja, da z otro-

kovim umskim razvojem nekaj ni v redu in šele skrbna preiskava otrokovih sposobnosti pokaže, da leži prvotni vzrok neuspeha v otrokovem neugodnem čustvenem doživljanju.

ZAPUSCENI OTROCI

V to skupino spadajo otroci iz neurejenih družin ali iz na videz urejenih družin, v katerih pa ne vlada prijateljsko in pristrčno vzdušje, zapuščeni otroci, otroci, ki imajo občutek, da niso dovolj ljubljani itd. Tak otrok nima volje do učenja, morda se celo podzavestno namenoma ne uči, ker z neuspehom in komplikacijami v šoli pritegne nase pozornost staršev, ki se sicer zanj dosti ne menijo. Včasih je težko ugotoviti, kaj otroka moti in povzroča pri njem šolski neuspeh. Ni namreč nujno, da so domači odnosi grobo moteni, vendar je ob otroku, ki ne shaja v šoli, treba vselej imeti na umu, da vsaj 50% šolskih neuspehov povzročijo čustvene motnje.

V naslednjo skupino spadajo slabi dijaki, ki so izredno nadarjeni in imajo nadpovprečno inteligenco. To so otroci, ki zelo hitro dojamajo šolsko snov in se zaradi tega prično v šoli kaj kmalu dolgočasiti. Ker se jim v prvih letih šolanja ni treba učiti, se ne navadijo delovne discipline, se v višjih razredih ne znajo učiti in doživijo neuspeh. Nesmiselno je siliti takega otroka, da ponavlja doma snov, ki si jo že v šoli zapomnil, pač pa ga je treba dodatno zaposliti morda z učenjem tujega jezika, tako da si privzgoji učno disciplino.

ČE JECLJA

V zadnjo skupino spadajo otroci, ki ne uspevajo v šoli zaradi slabega zdravstvenega stanja, pogostih izostankov zaradi bolezni, slabe telesne kondicije, povzročene zaradi nezadostne ali nekalitne prehrane, ali otroci, ki imajo dolgo pot do šole in prihajajo v šolo preutrujeni. Otroci, ki slabo vidijo ali slabo slišijo, tudi ne more dobro uspevati v šoli, ker preprosto ne more slediti temu, kar učitelj govori ali piše na tablo. Otroci, ki jeclja ali ima motnje pri branju, je pogosto slab dijak ob normalni inteligenci. Pregled pri šolskem zdravniku bo odkril neštete vzroke šolskega neuspeha in s primernimi ukrepi bo otroku omogočeno normalno šolanje.

VEČ VZROKOV

Opisali smo glavne vzroke otrokovega šolskega neuspeha. Vendar je po navadi tako, da se pri

enem otroku kombinira več vzrokov. Vzemimo primer nekoliko manj nadarjenega otroka, ki je bil v predšolskih letih ponos družine zaradi svojega simpatičnega videza in pristrčnega vedenja. Vanj sta oče in mati polagala svoje največje upe, v mislih sta mu določila bleščečo kariero. Potem pa se izkaže, da otrok v šoli slabo napreduje. Starša sta hudo razočarana in otrok čuti to razočaranje. Večkrat se zgodi, da celo spremenita svoj čustveni odnos do njega. In tako se otrok znajde v ogroženem in nesigurnem položaju v šoli in doma, kjer čuti pritisk staršev. Tak otrok bi morda ob pomoči svojih staršev lahko zmogel učno snov. Poudarjamo, da s »pomočjo« ne mislimo le na to, da se starši učijo z otrokom, temveč predvsem, da mu dajo čutiti, kako ga imajo enako radi ne glede na njegov šolski uspeh ali neuspeh. Če pa se čustveni odnos staršev do otroka z neuspehom poslabša, je razumljivo, da bo ta dodatna neveselost dokončno obsodila otroka na učni neuspeh.

Torej, če opazite, da ima vaš otrok resnejše težave v šoli, je najbolje, da se takoj posvetujete z učiteljem, stopite po potrebi z otrokom k zdravniku ali psihologu, predvsem pa, da se sami zamislite in skušate ugotoviti, kaj bi utegnilo ovirati otroka pri njegovem delu v šoli.

Dr. Anica Kos

NEVARNA RAZBOJNKA KONČNO ZA ZAPAH

(Nadaljevanje s 1. strani)

vrata, da bi spustila ven svojega mucka, da bi zunaj opravil svoje... jutranje potrebe. Teda je zagledala dva sumljiva možka, ki sta šla mimo.

Kmalu nato sta prišla v trgovino Marie Caprino-Arrigo v isti vasi in si nakupila mesnih konzerv, sira in čokolade. Medtem ko je eden nakupoval — Notarnicola — je drugi stražil zunaj. Tudi tej ženski sta se zazdela sumljiva. Obe trgovki sta obvestili policijo in začel se je velik lov, ki pa je privedel do uspeha šele drugo jutro navsezgodaj. Štirje karabinjerji so na obvestilo nekega lovca vdrli v zapuščeno zgradbo nekdanje železniške čuvajnice v Villabelli in našli bandita sedeča na tleh. Preden sta utegnili streljati, so planili nanju in ju zvezali. Pozneje sta priznala, da bi bila streljala, če bi bila vedela, da so karabinjerji samo štirje. Toda mislila sta, da sta obkoljena od vseh strani, in sta se rajši vdala, da bi ostala živa.

JAVNOST ZAHTEVA HITRO KAZEN

Tudi tokrat se je pokazalo, kako taki zločinci cenijo lastno življenje, pa naj bo še tako klavarno, medtem ko jim tuja življenja niso nič vredna. Razodelo pa se je tudi, da sta imela mnogo manj fantazije in poguma, kot jima ju je pripisovala policija, kajti namesto da bi se bila zatekla kam v gore ali v tujino, sta se ves čas klatila blizu domačega mesta in spala kje po vrtovih ali zapuščenih poslopjih. Najbrž sta upala na pomoč kakih prijateljev ali domačih.

Zdaj ju zaslišujejo v Milanu v navzočnosti najvišjih policijskih funkcionarjev, ki so vodili pogon za njima. Morali pa so ju zavarovati pred linčanjem. Javnost v severni Italiji si je olajšano oddahnila ob zavesti, da sta nevarna in okrutna gangsterja za zapahi. Vsaj te tolpe se ni treba več bati. Milanski in turinski tisk pa energično zahteva, naj postavijo to tolpo čimprej pred sodišče, ne da bi začel zadevo prekrivati prah birokratičnih sodnih postopkov. Treba je odločno udariti po zločinstvu, ki vedno bolj dviga glavo v družbi, kjer je danes možno pošteno življenje vsakomur, ki hoče delati.

Spomini iz prve svetovne vojne

68 V RUSKEM UJETNISTVU Inž.-J. R.

Zopet se je malo posmejala, jaz pa: na levo krog! in sem sporočil praporščaku prejeto naročilo. Še pozdravil me ni, tako je hitro izginil v smeri, se že ve kam. Jaz pa sem ostal tam kot čuk na palici. Nato sem začel iskati primerno mesto, da bi lahko videl tja na klopico pod brezo onkraj ribnika, ona dva pa mene ne. Našel sem ga. Par sekund sem tako gledal. Lepo ga je gledala in se mu smehljala, on pa ji je gladil ročico. In jaz sem mu bil nevoščljiv. Naenkrat me je spreletelo: »Kozel neumni, kaj tu sline cediš, če pa je to grozdje za tebe prekišlo. A tudi za tebe nekje grozdje zori!«

Obrnil sem se, da grem v »traktir«. Prej pa sem še enkrat pogledal proti klopici. Vstala sta in šla v nasprotno smer. Od zdaj je bil on prav eleganten s svojo uniformo, ženske obleke pa jaz ne znam pre-

soditi, a to vem, da njena ni bila po zadnji dunajski modi.

V »traktiru« sem takoj našel čumaka, sedečega za pokrito mizo, ki je bila postavljena pod lino. Na mizi pa sedem skodel z žlicami.

»Tu bomo jedli,« je rekel čumak.

»A čemu te skodele in žlice?«

Čumak je odvrnil, da je bil tu neki praporščik, ki je naročil dober »sup« za vse in ga tudi že plačal.

Takrat so prišli tovariši, ki so se tudi nekoliko začudili, ko sem jim povedal, kar je povedal čumak. Posedli smo in tovariši so začeli ogledovati žlice. Očividno še niso poznali ruskih žlic, »ložk«. Teh ni mogoče deti celih v usta, ker so prevelike. Izgledajo kot dve mali zajemalki, pritrjeni na isto držalo. K ustom jih nosimo po strani.

(Dalje)

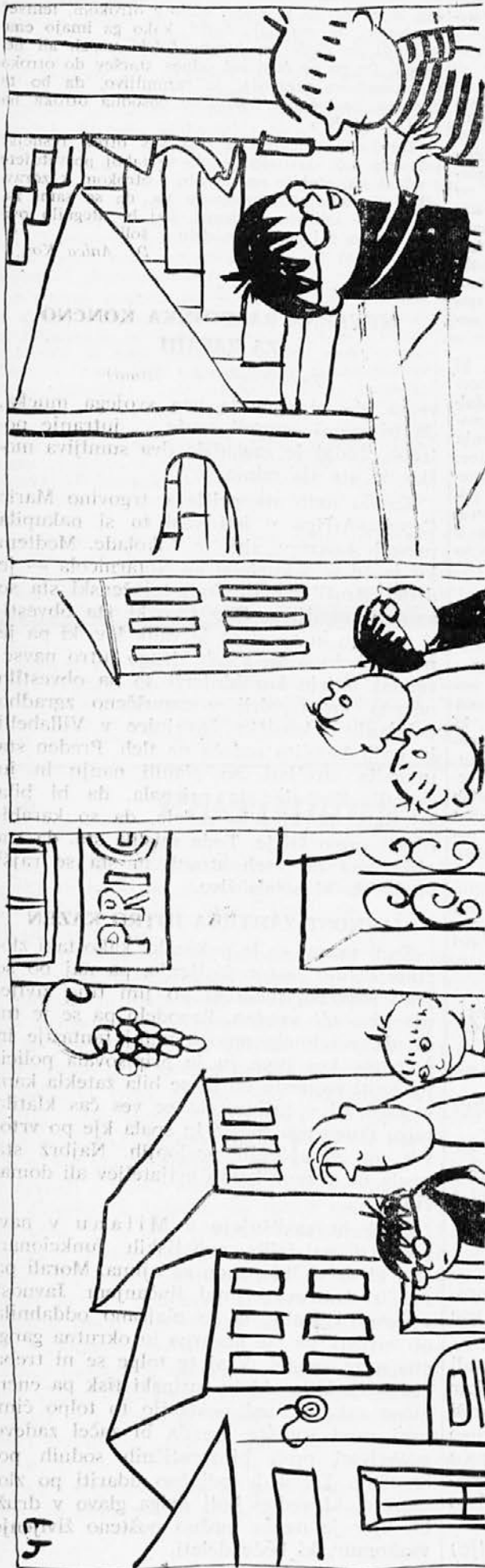
Srečka

Riše ANDREJ NOVAK

24

na podstrešju

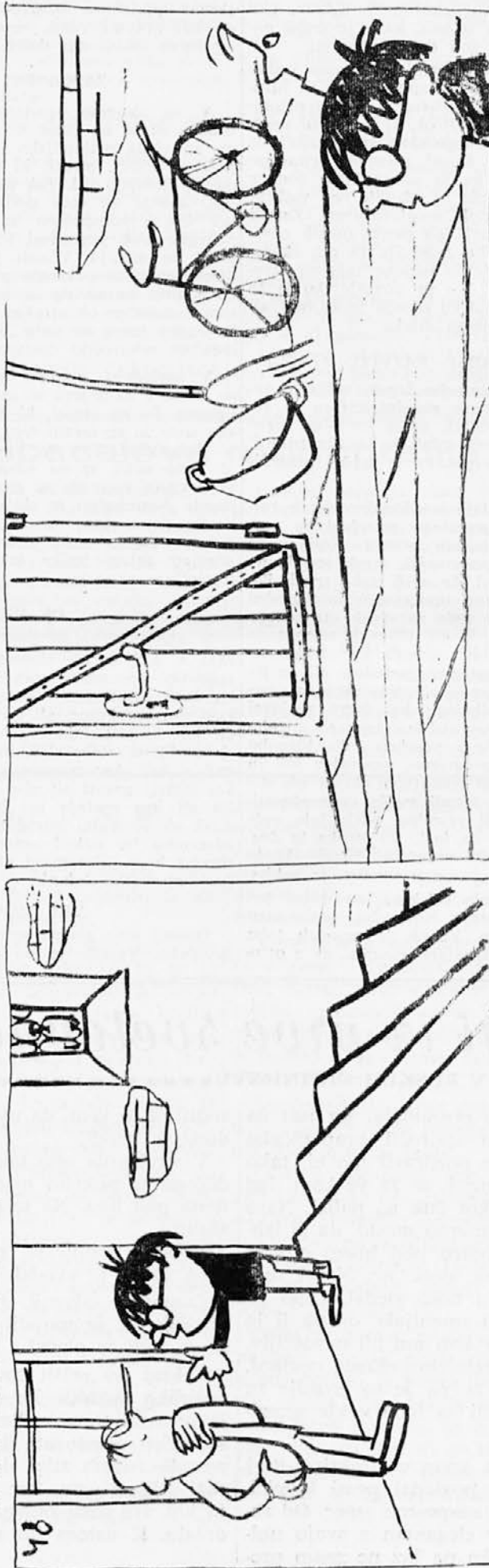
Piše TONE FORNEZZI



rje so pritajeno odmevale od obokanih sten. Tako se vsaj ni čulo bitje njihovih src, ki so razbijala v čedalje hitrejšem, divjem ritmu. Na koncu hodnika so zavili po zložnih stopnicah navzgor in tedaj je Danko prijel Pika za ramena.
 »Poslušaj, Pik, nekaj sem se spomnil. Nima smisla, da hodimo vsi trije gor. Bolje je, da ti za vsak primer ostaneš spodaj. Če naju do večera ne bo, potem pač kaj ukreni!«

jih mislih, toda šli so.
 »Upam, da je to zadnje dejanje naše operacije Leksikon. Skoraj prepričan sem, da bomo lahko še danes kupili moped za Drejca. Fanta, kar brez skrbi, leksikon gotovo leži pod kakim tramom. Kaj bi ga pa rabil takle lopov!« je Danko prekinil mučen molk, ko so se obirali v ulici Neznanege heroja in obstali tik pred staro hišo.
 Stopili so na mrakoben hodnik, njihove stopi-

47. Za nič na svetu ne bi nihče izmed njih pritrjal, da ga je strah ali da mu je vsaj tesno okrog srea. To pač ne, čeprav se ni — resnici na ljubo — nihče počutil najboljše. Nobeden izmed njih ni bil prav posebno razpoložen in nič preveč se jim ni mudilo. Navsezadnje, iti kar takole na podstrešje, kjer te lahko za vsakim brunom čaka barabon s kolum v roki, res ni bogve kako vesel izlet.
 In vendar so šli. Počasi, korakoma, vsak v svo-



Danko hrabril Marka in zares se mu je zdelo, da ima prav.
 Prav zares, kaj pa naj bi počel lopov na podstrešju, od koder se je pripil na teraso in ukradel teleskop! Takšni tipi jo potem vedno popihajo čim dlje od kraja tatvine.
 Danko je odšel po stopnicah navzgor, Marko pa za njim. Prav na vrhu so se stopnice končale pred železnimi vrati. Danko je ves nemiren tiho prijel za kljuko.

popoldanskem soncu. Gledala sta na dvorišče, nizko ograjo na koncu in tedaj je Marko zamišljeno rekel:
 »Tale naš tat je lahko brez težav prihajal v hišo in odhajal z dvoriščne strani. Mi bi ga lahko leto dni čakali na ulici.«
 »Ne, vem, zakaj bi se sploh skrival, saj ga tako rihče ničesar ne dolži. Crne ovice, ki jih iščejo, smo mi trije. Preprčan sem, da ga ni na podstrešju. Povej mi no, kaj pa naj bi sicer počel?« je

48. To pot se ni Pik prav nič upiral Darkovemu predlogu. Prikimal je brez besed. Marko in Danko sta zavila po stopnicah.
 »Fanta, srečno, pa hitro pridita!« jima je spodbujajoče rekel Pik in odšel na ulico.
 Marko in Danko sta v drugem nadstropju obstala pri stopniščnem oknu, ki je gledalo na dvoriščno stran, in strmela v veliko poslovno stavbo podjetja CENTRO IMPORT EXPORT, ki se je vsa bela z mozaikom velikih steklenih oken blesčala v